

Du lịch là một ngành công nghiệp "không khói", mang lại nguồn lợi to lớn và có ý nghĩa trên nhiều phương diện đối với nước ta nói chung và tỉnh Thừa Thiên - Huế nói riêng, nhất là trong giai đoạn đất nước mở cửa.

Thừa Thiên - Huế là một trong 3 vùng du lịch chính của cả nước và tỉnh Thừa Thiên - Huế xác định: ngành du lịch là một trong 4 mũi nhọn kinh tế của tỉnh cần được ưu tiên đầu tư phát triển. Du lịch và dịch vụ du lịch ngày càng có vị trí quan trọng trong nền kinh tế, nó có tác dụng lớn lao trong việc điều chỉnh cơ cấu kinh tế của tỉnh, góp phần tăng thu nhập, giải quyết công ăn việc làm cho mọi tầng lớp nhân dân.

Ở khoảng gần giữa giải đất miền Trung, Thừa Thiên - Huế hội tụ nhiều ưu điểm của tự nhiên cũng như lịch sử xã hội. Với một không gian hẹp bao gồm gò đồi, rừng núi, đồng bằng, đầm phá và biển cả nằm san sát nhau. Song, nổi bật hơn cả là địa hình tự nhiên với những quang cảnh nổi tiếng của sông Hương, núi Ngự, Lăng Cô, Bạch Mã, Cảnh Dương, Thuận An...Huế hấp dẫn khách du lịch không chỉ nhờ nhân tố tự nhiên mà quan trọng hơn cả là thành tựu do tài năng con người của cả nước, của xứ Huế làm nên. Huế đã từng có một thời kỳ là thủ phủ Đàng Trong của chúa Nguyễn, là kinh đô của cả nước hơn một thế kỷ. Những công trình kiến trúc nghệ thuật còn lưu lại gần như nguyên vẹn như lăng tẩm (Gia Long, Minh Mạng, Thiệu Trị, Tự Đức, Khải Định...) hoàng thành, cung điện (Đại Nội) và hàng trăm ngôi chùa cổ và di tích khác (chùa Thiên Mụ, Từ Đàm, Từ Hiếu, Báo Quốc, điện Hòn Chén...) tất cả tạo thành một quần thể di tích lịch sử văn hóa đã được UNESCO xếp vào danh mục di sản văn hóa của thế giới.

Thật vậy, ở Huế, thiên nhiên, lịch sử, xã hội, con người như đan quyện hòa nhập vào nhau tạo nên bức tranh đầy thơ mộng, hấp dẫn và quyến rũ lòng người. Có thể nói Thừa Thiên - Huế là nơi du lịch lý tưởng. Song, trước năm 1990, hàng năm du lịch Thừa Thiên - Huế chỉ đón được 10 - 20 ngàn khách quốc tế và 40 - 50 ngàn khách nội địa, nhưng hầu hết khách quốc tế là thuộc các nước xã hội chủ nghĩa Đông Âu và Liên Xô cũ. Số lượng này bị giảm do tình hình chính trị không ổn định trong những năm 1990 - 1991 ở các nước này. Từ năm 1990 trở về sau này cùng với chủ trương mở rộng quan hệ đối ngoại của nước ta, du lịch Thừa Thiên - Huế đã có những bước phát triển khả quan. Số lượng du khách đến Huế ngày càng tăng, trong đó khách quốc tế năm 1994 chiếm 2/3 trong tổng số khách du lịch (Pháp 62%, Mỹ 5,5%, Nhật 5,3%, Đức 2%, Úc 2%...). Số ngày lưu bình quân trên 1 khách cũng tăng lên đáng kể. Khách quốc tế từ 1,5 ngày/người (1990) lên 2,05 ngày/người (1994). Khách nội địa từ 1,39 ngày/người (1990) lên 1,43 ngày/người (1993).

Chi tiêu	1990	1991	1992	1993	1994
I. Tổng số khách đến	29.577	46.125	56.294	72.535	76.114
Trong đó: - quốc tế	8.200	9.531	17.647	33.268	51.534
- nội địa	21.377	36.594	38.647	39.267	24.580
II: Tổng số ngày khách	42.000	66.420	90.700	120.970	139.195
Trong đó: - quốc tế	12.300	15.251	29.000	64.870	105.640
- nội địa	29.700	51.169	61.700	56.100	33.555
III. Số ngày lưu trú b/q của 1 khách	1,42	1,44	1,61	1,62	1,8
- quốc tế	1,5	1,6	1,64	1,95	2,05
- nội địa	1,39	1,4	1,6	1,43	1,36

Nguồn: Báo cáo tổng kết của Công ty du lịch Thừa Thiên - Huế năm 1990 - 1994

Để có thể phục vụ tốt gần 8 vạn khách trong và ngoài nước (năm 1994) du lịch tỉnh đã tranh thủ mọi nguồn vốn để nâng cấp mở rộng cơ sở vật chất và trang thiết bị (kể

DU LỊCH - MỘT MŨI NHỌN KINH TẾ CỦA TỈNH THỪA THIÊN HUẾ

HÀ XUÂN VẤN

cả liên doanh với nước ngoài). Hiện nay (tháng 6.1995) có 56 đơn vị kinh doanh du lịch (khách sạn, biệt thự du lịch, nhà nghỉ v.v...) trong đó có 3 đơn vị nhà nghỉ với gần 1.500 giường, và hơn 600 cán bộ nhân viên phục vụ được đào tạo có hệ thống. Có những khách sạn có số buồng lớn như Century có 157 buồng, Hương Giang 140 buồng đều đạt tiêu chuẩn quốc tế 3 sao.

Sau 5 năm (1990 - 1994) phát triển, nguồn thu tăng đáng kể. So với năm 1990 tổng doanh thu tăng gấp 9 lần (từ 4.663 triệu đồng năm 1990 lên 41.000 triệu đồng năm 1994). Nộp ngân sách tăng 17,4 lần (từ 410 triệu đồng lên 7124 triệu đồng) so với năm 1993 tăng 2,2 lần. Kinh tế du lịch đã đóng góp phần quan trọng trong ngân sách của tỉnh (tổng sản phẩm trong tỉnh năm 1990: 239,52 tỷ đồng; 1994: 322,77 tỷ đồng).

Tuy đạt những thành tựu đáng trân trọng trong những năm qua, du lịch Thừa Thiên - Huế còn bộc lộ những nhược điểm như: Chưa nghiên cứu để tận dụng hơn nữa tiềm năng du lịch to lớn của địa phương, các loại hình du lịch còn nghèo nàn; chất lượng phục vụ chưa đáp ứng yêu cầu nhất là các khách sạn cao cấp, chưa làm tốt việc khai thác thị trường khách...

Nhìn vào bảng thống kê, số lượng khách đến Thừa Thiên - Huế mỗi năm càng gia tăng. Trong đó, khách quốc tế thì mức gia tăng gấp đôi, năm 1992 gấp đôi năm 1991, năm 1993 gấp đôi năm 1992 và năm 1994 gấp rưỡi năm 1993, ngoại tệ thu được 4 triệu USD. Điều đó cũng cho chúng ta thấy một dự báo là kinh tế du lịch của Thừa Thiên - Huế đang trên đà phát triển. Có thể nhận định rằng khách quốc tế đến Thừa Thiên - Huế do nhiều nguyên nhân khác nhau: do ngưỡng mộ quần thể di tích Huế đã được UNESCO công nhận là di sản của thế giới; thắm cổ đô với sự đa dạng về các hình thức nghệ thuật; thắm chiến trường xưa nhất là trong thời kỳ chống Mỹ; Việt Kiều về thăm quê hương...Nhưng tất cả đều cùng mục đích là đến Huế để tham quan, nghỉ ngơi, giải trí, tìm thị trường v.v...

Trong những năm tới, du lịch Thừa Thiên - Huế với chương trình kế hoạch phong phú, bao gồm nhiều loại hình thích hợp từng điểm du lịch: phát triển mạng lưới khách sạn, villa, nhà khách, nhà trọ ở thành phố, xây dựng các khu nhà vườn; các cụm điểm du lịch gắn với sân bắn, leo núi, thể thao trên biển, casino, cắm trại...phát triển các loại hình du lịch trên sông, đầm phá, du lịch nghỉ dưỡng, thể thao trên mặt nước, kết hợp với ngành văn hóa khôi phục và phát triển các đội ca Huế, múa cung đình,...tổ chức các đợt du lịch ngắn ngày từ (1 - 4 ngày; từ 5 - 7 ngày) và một số dịch vụ khác. Triển vọng phát triển du lịch Thừa Thiên - Huế gắn liền với các dự án kêu gọi đầu tư về du lịch như: khu du lịch Bạch Mã, Lăng Cô, du lịch thể thao Cảnh Dương (huyện Phú Lộc) chữa bệnh bằng nước khoáng Mỹ An (huyện Phú Vang) xây dựng khách sạn du lịch Dân Tộc, khách sạn Nguyễn Huệ, sân golf đồi Vọng Cảnh (thành phố Huế)...khi các dự án này được thực hiện, có thể nói rằng bộ mặt du lịch của Thừa Thiên - Huế sẽ khang trang hơn. Song, chủ yếu là đáp ứng được yêu cầu của việc mở rộng du lịch, của khách tham quan trong và ngoài nước đến Thừa Thiên - Huế.

Đời sống ngày càng cao, du lịch càng không thể thiếu đối với con người. Vì thế, du lịch và dịch vụ du lịch là ngành kinh tế đầy hứa hẹn. Đặc biệt ở Thừa Thiên - Huế, nơi mà quang cảnh tự nhiên và di tích lịch sử có giá trị nghệ thuật cao và còn mang trên mình đầy sự nguyên vẹn cổ xưa đã và đang hấp dẫn nhiều du khách trong nước và trên thế giới ■

PHÁT TRIỂN KINH TẾ 27